

PÁLYAMUNKA AZ ALÁBBI LINKEN ELÉRHETŐ:

<https://youtu.be/DVnYi5q0zEs?si=jvqdBliG9zblly3n>

A komponálási folyamat írásos ismertetése

A komponálási folyamat és az előadás megszületése az első dallal kezdődött, melynek címe *Akkor szép az erdő*. Az eredeti népdalt már gyermekkorom óta ismertem, hiszen többször volt szerencsém népdalversenyeken indulni, mint például a Tiszán innen-Dunán túl országos népdaléneklési versenyen, ahol egyénileg és a Vadvirágok népdalkörben is volt lehetőségem versenyezni, valamint egy népi zenekarban, a Bodza bandában is hegedülhettem, énekelhettem, így kézenfekvő volt, hogy olyan népdalokat vegyek alapul, amiket már régen ismerek akár több verzióban is és más tematikájú versszakokkal is. Az első három-négy dal megalkotása nem okozott nagy kihívást, csak leültem a zongorához és kitaláltam az akkordmeneteket a dal alá, aztán kézzel lekottáztam és megtanítottam a kórusnak. Miután Tassonyi Zsolt Tanár Úr hallotta az első feldolgozást, több szakmai észrevétele is volt, de az első és legfontosabb lépés az volt, hogy megtanuljak kottaprogramot kezelni, így könnyebbé és gyorsabbá téve az új szerzemények megszületését, illetve olvasását, megtanítását, valamint természetesen a megőrzését is. Néhány hét alatt sikerült megtanulnom a MuseScore3 kottaíró programot kezelni, így már online is továbbítani tudtam az anyagokat, megkönnyítve ezzel a dalok betanulását a többiek számára. Nagy segítség volt továbbá az Arturia MiniLab3 MIDI zongora is, mivel ezt összekötve a programmal sokkal könnyebbé tette a hangjegyek bevitelét, nem kellett mindent hangról hangra beírni és mivel nyolc évig tanultam zongorázni sokkal gyorsabban és egyszerűbben tudtam kottázni. A kész dalok felvételére pedig egy mikrofont szereztem be, így a kezdetben még csak telefonra felénekelte szólamokból egyre hallgathatóbb és jobb minőségű hanganyagot tudok gyártani, ami természetesen nem stúdió minőségű, de nem is kiadni szeretném őket elsősorban, hanem segíteni a kórustagoknak, hogyha a dalok tanulásánál szükségük lenne egy eredeti verzióra, amire rá tudják énekelni, vagy akár kihallhatják a saját szólamukat is, így meglátva, hogy az ő szólamuk hogy is áll a nagy egészhez képest.

A következő lépcsőfok a projekt sikerességéhez az volt, hogy figyelembe kellett vennem a kórus vokális képességeit, így meg kellett tudnom ki melyik szólamban érzi a legkényelmesebben magát, illetve, az adott szólamok hangterjedelmét, hangnemét is

meg kellett vizsgálni, adott esetben változtatni, hogy a kottaírásnál már úgy tudjam alakítani a dallammenetet, hogy minden szólamnak kényelmes legyen. Ami kezdetben elkerülte a figyelmemet talán éppen azért, mert zongorán komponáltam, az az volt, hogy kóruson sok hangzat természetesen nem úgy hangzik, mint hangszeren, illetve zongorán bármennyire is könnyű például szekundsúrlódásokat vagy diszsonáns hangokat játszani, de ha egy szólamnak a dal elejétől a végéig diszsonanciában kell énekelnie, az rettenetesen nehéz, így már az akkordok különböző fordításaival is meg kellett tanulnom játszani és úgy sakkozni a szólamokkal, hogy az adott szólamnak könnyen megjegyezhető és a lehető legfűlbemászóbb dallama legyen, így az adott énekes szinte észre se vegye, ha éppen az ő szólama kicsit diszsonáns a nagy egészhez képest. A szólamok megalkotásánál idővel az is célommá vált, hogy minél egyszerűbb legyen őket megtanulni épp ezért ne kelljen hozzá professzionális szinten énekelni, de a dallamok együtt mégis olyan hatást keltsenek, ami lenyűgözi a közönséget és nem tűnik egyszerűnek.

Tassonyi Zsolt Tanár Úr javaslatára ezután a célom az volt, hogy kicsit „bonyolítsam” a következő feldolgozásokat. Így bevetve az előzetes zongoratudásomat, már hangszeres kíséreteket is írtam hozzájuk, így született az *Este van, este van...* című feldolgozás is. A szólamokhoz, amik eddig csak a fő dallam szövegét és alatta A, Á hangzókon való „kísérő éneklést” jelentette, olyan szavakat, szótagokat írtam a szólamokba, amik hangszeres kíséret hatását érték el, csak éppen énekhanggal, ami a *Ha a dunna szólni tudna...* című dalban hallható. A csapatom zenei előképzettségét kihasználva pedig igyekeztem olyan hangszereket használni, amin valamelyik kórustag játszik, így nem volt szükségünk zenekarra és a kíséretet is bármikor hozzászabhattuk a hangszeres tudáshoz, ebből következett, hogy a koncerten és is és Tassonyi Balázs is sokszor kísérte a zenekart zongorán.

Miután nagyjából nyolc népdal kész lett, arra gondoltam a koncert sikere érdekében megérné egy történettel összefűzni a dalokat, amivel a nézők azonosulni tudnak emiatt pedig koncert helyett inkább egyfajta performanszá vált a projekt. Utánanéztem a magyar népmesék jellemző nyelvhasználatának és szerkezetének, rengeteg magyar népmesét elolvastam és meghallgattam, így megszületett egy népmeseutánpont, ami egy fiatal lány álmát dolgozta fel, ezért a címe az egyik népdal első sora: *Álom esett a szememre...* lett. A mese keretes szerkezetű, ugyanaz a népdal hangzik el az elején és a végén. A csattanó az

benne, hogy csak a mese végén lehet rájönni, hogy az eddig elmesélt történet, ahol a főhősünket kiközösítik, megalázzák és egy nagyon rossz sors vár rá, csupán egy álom volt. A történetben karakterek megformálására is nyílt lehetőség, így minden szereplőnek volt alkalma akár mesélőként, akár szereplőként megszólalnia a lehető legjobban megmutatva az elmúlt három év zenés zenés színész szakán szerzett tudásunkat. A népmese történetében akadtak lyukak, illetve témák, amikben nem ismertem megfelelő népdalokat, így hatalmas segítséget jelentett az MTA-BTK Zenetudományi Intézet Népzenei Gyűjteménye, ahol témára, szövegre, kottára, tájegységekre vagy akár egész apró falukra lebontva találhattam és hallgathattam népdalokat és zenekarokat az adatközlőktől. Ez azon túl, hogy nagyban fejlesztette a hallás utáni kottázásomat, hatalmas előnyt jelentett szinte végtelen számú új népdal feldolgozásához, így az a halmaz, amelyben az általam ismert nagyjából 200 népdal volt kinyílt és sokkal több dalból lett alkalmam válogatni.

Januárban megkezdtük a próbákat, ami kezdetben minden vasárnap egy kettő-háromórás találkozóból állt, de májusban már besűrűsödtek a gyakorlások, mert sikerült kitűznünk a koncert helyszínét Bajára a Városi Könyvtárba, valamint az időpontot is leegyeztettük, ami június 21-e lett. Megkezdődött tehát a ráérések, kikérők, meghívók és minden olyan hozzátevő megszervezése, ami elengedhetetlen volt a koncert lebonyolításához, ebben pedig szerencsére a csapat és a tanáraink is szívesen segédkeztek, így megvalósíthattuk azt az ötletet, hogy öt nappal a bemutató előtt leutazhassunk Bajára, hogy ott tartsuk a főpróbahetet. Igazán izgalmas volt az itt töltött idő, mert még szorosabban összekapcsolódhatott a csapat, ami meglepő módon a közönség visszajelzéseiben is említésre került, a csapat összetartására hivatkoztak és kiemelték, mennyire látszik, hogy mi a hétköznapiakban is együtt tanulunk, dolgozunk. A koncert után igyekeztem mind a közönség, mind a szereplők visszajelzéseit meghallgatni és elraktározni annak érdekében, hogyha valamilyen formában lehetőségünk lesz megismételni, vagy akár továbbfejlesztve újra játszani, minél minőségibb és izgalmasabb előadást tudjunk nyújtani. Az osztálytársaimtól azon túl, hogy rengeteg javaslatot tettek a már elkészült és még megírás alatt lévő dalokhoz azt a visszajelzést kaptam, hogy nagyon élvezték az egész munkafolyamatot, büszkék voltak, hogy minden színpadi mozgást, jelenetet és táncot együtt találhattunk ki, hálásak voltak, mert megtanultak a szólósorok mellett kórusban

énekelni, kis fogaskerékként egy nagy gépezet előre mozdulását segíteni és szívesen megismételnék a koncertet. A közönségben számos zeneértő tanár diák és ismerősök ültek és a bajai kulturális programokért felelősektől ígéretet is kaptunk, hogy szívesen segítenének minket abban, hogy egy év múlva egy nagyobb helyszínen, több ember előtt léphessünk fel.

Célom és azt hiszem bátran írhatom, hogy a szereplők célja is az, hogy mindenképp megismételhessük az előadást. Az én munkám ebben az lesz, hogy kibővítem az anyagunkat több mint egy órára, valamint több hangszeres dalt is szeretnék írni, így egy népi zenekart is keresni fogunk, akik segítenek megőrizni a népdalok autentikusságát, valamint egy rendezőt is felkeresnénk, aki a mi ötleteinkből megszületett helyzeteket és mozgásokat még professzionálisabb szintre tudná emelni. Nagyon izgalmas ötletnek tartom azt is, hogy hangszerekkel kísérletezzünk, hogy különböző zajokat, apró dallamokat tudjunk játszani például egy hegedűvonóval, amit egy elektromos gitár húrjain húznánk vagy, hogy milyen hatást vált ki, ha néhány dal alatt a zongora húrjait pengethetnénk. Bajára is mindenképp szeretnénk még visszatérni, valamint a nagy érdeklődésre való tekintettel egy Budapesti helyszínt is keresnénk, hiszen sok érdeklődő nem tudott ilyen messzire utazni az első koncertre. Megpályáztam továbbá a Magyar Zene Háza ösztöndíj felhívását, ahol lehetőséget kaphatunk többször fellépni minden segítséget megkapva az előadás sikeréhez. A bajai koncert közönségéből sokan említették, hogy külön öröm volt a számukra már ismert, adott esetben iskolai énekórán tanult dallamokat visszahallani, felismerni, illetve az új, fülbemászó népdalokat megismerni, ezért olyan ötlet is született, hogy diákoknak is szívesen játszánánk, így talán az ő érdeklődésüket is közelebb hozhatjuk a népzenehez és a népdalokhoz, illetve a szólamok egyszerűsége miatt a kottákat akár iskolai kórusvezetők részére is szívesen átadnánk, hogy a fiatalok minél több magyar zenét tanulhassanak. Az egész előadást igazából nagyon sokféle témát lefedhet, mert a zenei anyag hiába ugyanaz, az azt körbe ölelő mese témája, tanulsága bármi lehet és így az előadás mondanivalóját alkalomtól, felkéréstől és a közönség korosztályától, igényeitől függően megváltoztathatjuk.